

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ

**ОСОБЛИВОСТІ КОНТЕНТУ ХЕРСОНСЬКИХ МЕДІА ПЕРІОДУ
ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ**

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота

Виконала: студентка 461 групи
Спеціальність: 061 Журналістика
Томенко Сніжана В'ячеславівна
Науковий керівник: доцент кафедри української
і слов'янської філології та журналістики
Соломахін А. Ф.
Рецензентка: **Яресько К. В.**, кандидатка
Педагогічних наук, доцентка, завідувачка.
кафедри соціальними комунікаціями.
Харківського національного економічного
університету ім. С. Кузнеця

Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 1. ХЕРСОНСЬКІ МЕДІА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ.	Ошибка! Закладка не определена.
1.1 Херсонські медіа, як об'єкт комунікативістики	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Роль та функції медіа під час війни	8
1.3. Розвиток Херсонських медіа в умовах російсько-української війни	12
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КОНТЕНТУ СУЧАСНИХ ХЕРСОНСЬКИХ МЕДІА	15
2.1. Жанрові особливості херсонських ЗМІ воєнного часу.....	155
2.2. Місце воєнного репортажу в сучасних херсонських медіа	18
2.3. Тематика та проблематика ЗМІ Херсонщини у довоєнний, окупаційний, постокупаційний періоди.....	20
ВИСНОВКИ	244
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.	6
ДОДАТКИ	36

ВСТУП

Актуальність теми дослідження визначається сучасними викликами, які постають перед журналістами та медіа Херсонщини в умовах повномасштабної російсько-української війни, а також необхідністю розуміння впливу воєнних подій на інформаційну діяльність в регіоні. Зростання напруги призводить до появи різних інформаційних потреб та вимагає від журналістів великої відповідальності та професіоналізму. Уміння швидко та об'єктивно реагувати на події, адекватно їх висвітлювати та надавати громадянам правдиву інформацію стає надзвичайно важливим у військовий час.

В умовах військового конфлікту медіа Херсонщини відіграють важливу роль у вирішенні важливих завдань щодо інформування, формування громадської думки та забезпечення доступу до об'єктивної інформації. Журналісти та ЗМІ стають ключовими посередниками між подіями та громадянами, а їхній контент формує не лише інформаційний ландшафт, а й сприяє розвитку громадянського суспільства в регіоні.

Тема херсонських ЗМІ стала об'єктом дослідження як комунікативістів, так громадських активістів, лідерів думок, журналістів. Зокрема Сергій Нікітенко, головний редактор інформаційного ресурсу «Мост», на сторінці «Інститути масової інформації» подав аналіз медіапростору Херсона в 2022 році [14]. Олена Скиба дослідила вплив пропаганди на херсонські медіа та їхню аудиторію, Тетяна Дмитрук описала особливості висвітлення війни в херсонських онлайн-медіа. Крім того Віктор Дмитрук окреслив дискурс ворожнечі в херсонських медіа, Ірина Чумак визначила роль херсонських медіа у збереженні української ідентичності, Олена Пономаренко дослідила особливості мови херсонських медіа під час війни. Не зважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених ЗМІ Херсонщини воєнного періоду, маловивченим залишається питання дотичне особливостям контенту медіа

Херсона періоду російсько-української війни, що і зумовлює актуальність нашого дослідження.

Джерельною базою стали: телерадіокомпанія «Суспільне Херсон», Інформаційне агентство «ІРС-ХЕРСОН» та телеканал «Херсон Плюс».

Мета дипломної роботи – проаналізувати особливості контенту херсонських ЗМІ під час повномасштабної російсько-української війни.

Завдання дослідження:

- проаналізувати основні праці комунікативістів, присвячені розвитку херсонських медіа;
- окреслити роль та функції медіа під час війни;
- описати особливості розвитку херсонських ЗМІ з початку повномасштабного російського вторгнення;
- визначити жанрову своєрідність та тематичний спектр херсонських медіа воєнного часу;
- дослідити місце та роль воєнного репортажу у матеріалах херсонських ЗМІ.

Об'єктом дослідження є медіапростір Херсонщини.

Предметом наукової розвідки є особливості контенту херсонських ЗМІ періоду повномасштабної російсько-української війни.

Методи дослідження. Для аналізу контенту херсонських медіа в період повномасштабної російсько-української війни було використано такі методи, як: контент-аналіз, порівняння, якісний аналіз, синтезу та узагальнення.

Теоретичне значення полягає в дослідженні важливих аспектів медійної репрезентації конфлікту та визначенні впливу медіа на формування громадської думки та суспільної свідомості. Даний аналіз може слугувати основою для подальших досліджень у сфері медіа, політики та соціальної комунікації.

Практичне значення отриманих результатів. Результати дослідження сприятимуть кращому розумінні того, як ефективно працювати в умовах війни, як створювати відповідний контент і як взаємодіяти з аудиторією у цей

період. Отримані матеріали можуть бути використані під час проведення конференцій, круглих столів, семінарів, крім того під час розробки таких курсів, як: «Військова журналістика», «Медіавиробництво: контент», «Інформаційні війни» тощо.

Апробація результатів дослідження. Окремі результати дослідження буди представлені у тезах *«Особливості роботи херсонського інформаційного ресурсу «МОСТ» під час російсько-української війни»* (Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа: зб. матеріал. Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції /за ред. В.О.Гандзюка. Вінниця: ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2024. С.19-22.) та доповіді на Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа» (24 квітня 2024 р. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського).

Структура роботи. Робота складається з вступу, двох розділів, шести підрозділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи: 37 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ХЕРСОНСЬКІ МЕДІА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ

1.1. Херсонські медіа, як об'єкт комунікативістики

Особливості діяльності херсонських медіа під час повномасштабного російського вторгнення стали об'єктом дослідження як українських, так і закордонних дослідників, зокрема у центрі наукових інтересів комунікативістів постали питання, що пов'язані з впливом російської окупації на медіа Херсона та південного регіону [10].

З-поміж українських дослідників, які вивчали медіа Херсона під час окупації, можна назвати Анастасію Стельмах, керівницю Центру медіа-досліджень Інституту масової інформації. Науковиця у своїй роботі «Збройні Сили України проводять акредитацію ЗМІ для висвітлення воєнних злочинів росії» проаналізувала, як окупаційні російські війська та колаборанти контролювали херсонські медіа [30].

Наталія Мельник, доцентка кафедри журналістики Національного університету «Києво-Могилянська академія» у статті «Журналісти в зоні АТО» описала, як українські медіа в Херсоні працювали в умовах окупації [27].

Олександр Савчук, дослідник Інституту масової інформації, у праці «Бронік, совість і легкі гроші. Хто такі фіксери і як вони допомагають на війні» дослідив вплив російської окупації на медійну сферу Херсона [5].

Олена Голуб розробила дослідження інформаційного простору Херсонщини під час окупації, провела аналіз контенту місцевих медіа, окремлила виклики та перспективи розвитку [13].

Віктор Демченко проаналізував специфіку роботи херсонських медіа під час окупації та визначив виклики, з якими вони стикаються, звернув увагу на стійкість регіональних ЗМІ [17].

Тетяна Череп у своїй роботі дослідила пропаганду в українських медіа під час війни, ризику, які вона несе, та шляхи протидії [84].

Сергій Стуканов зацентрував увагу на впливі війни на українські медіа, трансформації, які вони зазнають, та перспективи розвитку [58].

З-поміж закордонних дослідників, які вивчали українські медіа під час повномасштабного російського вторгнення, зокрема Девід Рендалл, професор медіа та комунікацій Університету Джонса Гопкінса описав вплив російської окупації на свободу слова в Україні [16].

Джоанна Мак, професорка медіа та комунікацій Університету Південної Каліфорнії, висвітлив особливості діяльності місцевих українських медіа в умовах російської окупації [18].

Крістофер Малларк, професор медіа та комунікацій Університету Каліфорнії в Берклі, дослідив закономірності поширення дезінформації в Україні під час російської окупації [18].

Дослідження впливу війни на медіа в Україні включає роботи не лише науковців, але й публіцистів та письменників. Оксана Забужко у своїй роботі «Пам'ятати. Про що говорити, коли мова йде про війну» розглядає роль культури та пам'яті в контексті війни та способи її відтворення у медіа. Юрій Андрухович у творі «Мова війни» досліджує взаємозв'язок між мовою та війною, а також роль мови у пропаганді та мобілізації. Володимир Єрмоленко у праці «Війна та медіа: український досвід» аналізує український досвід ведення інформаційної війни та роль медіа в цьому контексті. Їхні дослідження спрямовані на розуміння та аналіз впливу військового конфлікту на сферу медіа, що стає допомогою у формуванні комплексного уявлення про цю проблему.

Наталія Дмитрук у книжці «Журналістика в умовах війни: український досвід» описала роботу журналістів в умовах війни, виклики, з якими вони стикаються, та їх роль у цій війні [19].

Різновекторність досліджень про роль та функції херсонських медіа в контексті військового конфлікту та окупації Херсона відображає складність та

актуальність цього питання. Згадані дослідження підкреслюють необхідність подальшого вивчення реакції херсонських медіа на військові події та окупацію з точки зору комунікативістики. Це дозволить краще розуміти динаміку та розвиток сучасних медіа в умовах військового конфлікту та політичної нестабільності.

1.2. Роль та функції медіа під час війни

В умовах військових конфліктів роль та вплив медіа на суспільство набувають особливого значення. Інформаційна безпека та формування громадської думки виходять на перший план у контексті сучасних військових подій. Їх вплив сягає далеко за межі поля бою, визначаючи сприйняття та розуміння цих подій у суспільстві.

Медіа виступають важливим інструментом у забезпеченні інформаційної безпеки в умовах військових конфліктів (Додаток А).

Поширення правдивої інформації допомагає уникнути паніки з-поміж населення та забезпечує ефективну діяльність владних структур. Медійний простір стає мовцем офіційних заяв та повідомлень, а також платформою для коментарів експертів та аналітиків. Інформаційна безпека під час війни не лише полягає у захисті від зовнішніх загроз, але й у забезпеченні об'єктивності та достовірності інформації, що подається громадськості [44, с. 51].

Медіа також відіграють ключову роль у формуванні громадської думки під час військових конфліктів. Вони впливають на уявлення громадян про ситуацію, визначаючи не лише ступінь їхнього зацікавлення у подіях, але і власний погляд на конфлікт. Медійний контент формує образ «ворога» та «союзника», керуючи увагою глядачів та читачів. Інформація впливає на почуття солідарності, патріотизму та визначає рівень підтримки владних структур та армії.

Важливо враховувати, що в умовах військових конфліктів медіа часто опиняються під впливом політичного, економічного та соціального тиску. Цензура, дезінформація та маніпуляції інформацією можуть стати

інструментами владних структур для формування певного образу подій та маніпулювання громадською думкою. Отже, етичні та професійні стандарти для журналістів та редакторів набувають особливої важливості, забезпечуючи об'єктивність та достовірність інформації.

У свою чергу, громадяни, споживачі інформації, стають активними учасниками у процесі формування громадської думки. Соціальні мережі та форуми дозволяють обмінюватися думками, долучатися до дискусій та висловлювати свої погляди на події. Взаємодія медіа та суспільства у сфері інформаційної безпеки стає важливою складовою формування здорового інформаційного простору та громадянського суспільства.

Отже, роль медіа під час військових конфліктів включає не лише поширення інформації, але і активну участь у формуванні громадської думки та забезпеченні інформаційної безпеки. Вони є своєрідним мостом між подіями на полі бою та громадськістю, впливаючи на усвідомлення та сприйняття військових подій в суспільстві [70].

В умовах військових конфліктів роль медіа набуває особливого важливості через їхню здатність формувати образи подій та впливати на сприйняття громадськості. Пропаганда та антипропаганда стають не лише інструментами воєнного часу, а й суттєвим чинником впливу на глобальну та локальну інформаційну картину в сучасному світі.

Медіа, виступаючи агентами пропаганди, мають здатність маніпулювати громадською думкою та впливати на формування стереотипів. Пропагандистські повідомлення впливають на емоційний стан глядачів та читачів, формуючи в них відчуття патріотизму, обурення чи ворожнечі. Образ противника стає результатом ретельно спланованої інформаційної стратегії, яка спрямована на вироблення певної поведінки аудиторії.

Важливим аспектом пропаганди є використання медійних ресурсів для підтримки внутрішньополітичних та зовнішньополітичних інтересів. Мета – переконати власне населення в правильності ведення війни, здатності перемагати та протистояти ворогові. Через збагачення інформаційного

простору специфічними міфами, медіа можуть створювати уявлення про «правильність» власної сторони та «неправильність» противника [36, с.41].

У той же час, антипропаганда намагається розкрити і спростувати фальшиві аргументи та маніпуляції, які використовуються противником. Медіа в цьому контексті можуть стати не лише інструментами власної інформаційної оборони, а й агентами впливу на громадськість противника. Спростування фейків, фактів та аргументів, використаних противником, може змінювати хід військового конфлікту не лише на полі бою, але і у сфері інформаційної війни [1].

Не менш важливою є роль медіа у запобіганні поширенню фейків та дезінформації. У військовий період, коли інформаційна війна набуває особливої гостроти, медіа відіграють ключову роль у фільтрації та перевірці інформації перед її розповсюдженням. Херсонські медіа активно борються з фейками та дезінформацією – публікують лише перевірену інформацію з надійних джерел, розвінчують поширені фейки та маніпуляції, крім того сприяють формуванню медіаграмотності в громаді, виконуючи не лише інформаційну, а й освітню функцію.

У якості прикладу можна назвати кілька проєктів херсонських ЗМІ:

- Сайт «Суспільне Херсон», рубрика «Фейки про Херсонщин»;
- Видання «Кавун.City», проєкт «StopFake.Херсон».

Медіа відіграють важливу роль у фіксації військових злочинів та документуванні подій під час конфліктів і війн. Їхня робота полягає у тому, щоб інформувати суспільство про події, що відбуваються на передовій, а також про порушення міжнародного гуманітарного права та прав людини. Журналісти роблять фото- та відеозаписи, відтворюють свідчення очевидців та жертв конфліктів, щоб донести до світової громадськості реальні події і виявити порушників.

Медіа також відображають гуманітарну ситуацію в зоні конфлікту, розповідаючи про біженців, людей, які втратили свої будинки та родичів, та

про потреби найбільш вразливих груп населення. Це допомагає привернути увагу до гуманітарної кризи та залучити допомогу для потерпілих від війни.

Журналісти активно вивчають докази військових злочинів, проводять розслідування, вивчають документи, інтерв'юють свідків та експертів. Вони публікують матеріали, які демонструють порушення міжнародного права та прав людини, та вимагають відповідальності винних осіб.

Окрім цього, медіа проводять аналіз подій у регіоні, що допомагає розуміти корінні причини конфліктів, динаміку ситуації та перспективи врегулювання. Журналісти досліджують політичні, економічні та соціальні аспекти конфлікту, а також вплив зовнішніх акторів.

Медіа виступають захисниками суспільних інтересів, відстоюючи права громадян, розкриваючи корупцію та зловживання владою, а також створюючи платформу для обговорення та обміну ідеями щодо мирного вирішення конфліктів.

Важливо зазначити, що боротьба з фейками та дезінформацією – це постійна робота. Крім того, херсонські медіа сприяють консолідації українського суспільства, підтримують бойовий дух українців та формують позитивний імідж України на міжнародній арені.

Аналіз ролі та функцій медіа під час війни відображає їхню важливість у формуванні та зміцненні суспільної свідомості та ідентичності, а також у забезпеченні доступу до об'єктивної інформації для громадськості. У контексті військових конфліктів медіа виступають як ключовий канал передачі новин та аналізу подій, сприяючи мобілізації громадянства та формуванню громадської думки.

Таким чином, роль медіа під час війни полягає у забезпеченні інформаційної свободи та демократії, сприяючи формуванню об'єктивного світогляду та підтримці громадянського суспільства в умовах воєнного конфлікту.

1.3. Розвиток херсонських медіа в умовах російсько-української війни

Умовно розвиток херсонських медіа за час російсько-української війни можна поділити на декілька етапів.

Перший етап (24 лютого – 15 березня 2022 року). На цьому етапі російські війська захопили Херсон і встановили контроль над містом. Вони заблокували доступ до українських телеканалів та радіостанцій, а також запровадили жорстку цензуру на місцевих ЗМІ.

Не зважаючи на окупацію, українські медіа в Херсоні продовжи інформувати про ситуацію в місті та поширювати правду про російську агресію. Ось кілька прикладів ЗМІ, які продовжили працювати в онлайн-форматі:

- Телерадіокомпанія «Суспільне Херсон»;
- Херсонське онлайн-видання «Мост»;
- Онлайн-видання Кавун.City ;
- Новинний портал 0552.ua.

Другий етап (16 березня – 11 листопада 2022 року). На цьому етапі окупація Херсона тривала понад 8 місяців. Російські війська продовжували контролювати місцеві медіа. Вони використовували ЗМІ для поширення пропаганди та дезінформації. Ось кілька прикладів ЗМІ, які використовувалися для поширення пропаганди та дезінформації під час окупації Херсона: телеканал «Таврія», який був створений після захоплення Херсонської телерадіокомпанії, став ключовим інструментом для пропагандистської діяльності окупантів. Через цей канал росіяни намагалися впливати на думку місцевого населення та транслювали свою версію подій, спрямовану на легітимізацію підкорення регіону; газета «Надднепрянская правда», яка була захоплена російськими військами, стала інструментом для поширення пропаганди та контролю над інформаційним простором. Вона використовувалася для підтримки окупаційного режиму та дискредитації будь-яких протестів чи опозиційних голосів.

Окрім цього, російські окупанти контролювали доступ до іноземних медіа та соціальних мереж у Херсоні, щоб уникнути поширення об'єктивної інформації про ситуацію в регіоні. Блокували доступ до незалежних джерел новин за допомогою технічних засобів і методів контролю мережі.

Крім того, російські військові використовували спеціальні програмні та апаратні рішення для фільтрації трафіку в Інтернеті, що дозволило блокувати конкретні вебсайти та ресурси. Окупанти послуговувалися системами DNS-блокування, які перенаправляли запити до бажаних ресурсів, фальшивих сторінок або відображали повідомлення про недоступність. Також були застосовані методи блокування через заборону використання певних інтернет-провайдерів або мобільних операторів. Ці заходи мали на меті попередити розповсюдження об'єктивної інформації та зберегти контроль над інформаційним простором міста.

У таких умовах робота журналістів та медіа стала надзвичайно складною та небезпечною. Представники медійного середовища зіткнулися з погрозами, арештами та переслідуванням у зв'язку із спробами передати достовірну інформацію та висловити критику окупаційної влади. Однак, незважаючи на це, деякі журналісти продовжували свою роботу, намагаючись забезпечити доступ до об'єктивної інформації та зберегти свободу слова.

Третій етап (11 листопада – донині). На цьому етапі українські війська звільнили Херсон від російської окупації. Це сприяло відновленню роботи українських медіа на правобережжі Херсонщини.

Звільнення Херсона від російської окупації відкрило нові можливості для українських медіа. Журналісти знову змогли працювати без перешкод та страху перед репресіями. Медіа почали активно висвітлювати події, що відбувалися в регіоні, знову ставши голосом місцевої громади та джерелом інформації для населення.

Одже, попри складнощі які створювали окупаційні війська, херсонські ЗМІ продовжували поширювати правдиву інформацію. За короткий термін

медіа змогли перейти з новин про мирне життя міста та регіону на військову аналітику та репортажі з місця воєних злочинів.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ КОНТЕНТУ СУЧАСНИХ ХЕРСОНСЬКИХ МЕДІА

2.1. Жанрові особливості херсонських ЗМІ воєнного часу

Під час окупації Херсона, російські війська отримали контроль над місцевими медіа, це призвело до припинення доступу до українських телеканалів та радіостанцій, а також до введення жорсткої цензури, що діяли на території міста та області, обмежило свободу слова тощо.

Об'єктом нашого дослідження стали такі ЗМІ, як телерадіокомпанія «Суспільне Херсон», інформаційне агентство «ІРС-ХЕРСОН» та телеканал «Херсон плюс».

Таблиця 2.1.

Доокупаційний період Херсона

Суспільне Херсон	Інформаційне агентство ІРС-ХЕРСОН	Телеканал Херсон Плюс
<ul style="list-style-type: none"> • Мова: українська. • Жанри: інтерв'ю, репортажі, статті, тощо. • Мета: інформувати населення Херсона про важливі події, сприяти розвитку громадянського суспільства, формувати позитивний імідж Херсона. • Аудиторія: жителі Херсона та області, а також зацікавлені особи з інших регіонів України та світу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мова: українська, російська. • Жанри: інтерв'ю, репортажі, статті, тощо. • Мета: інформувати населення Херсона про важливі події, сприяти розвитку бізнесу та економіки регіону. • Аудиторія: жителі Херсона та області, а також зацікавлені особи з інших регіонів України та світу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мова: українська. • Жанри: інтерв'ю, репортажі, ток-шоу, тощо. • Мета: інформувати населення Херсона про важливі події, сприяти розвитку культури та спорту регіону. • Аудиторія: жителі Херсона та області, а також зацікавлені особи з інших регіонів України та світу.

Як бачимо, у доокупаційний період в аналізованих ЗМІ переважали статті, інтерв'ю та репортажі (Додаток В). Медіа висвітлювали широкий спектр тем, пов'язаних із життям Херсона та Херсонської області. Мова була переважно українською, але деякі ЗМІ також видавали матеріали російською мовою для того, щоб охоплювати більшу аудиторію.

Метою цих ЗМІ було інформувати населення Херсона про важливі події, сприяти розвитку громадянського суспільства та економіки регіону, а також формувати позитивний імідж Херсона.

Таблиця 2.2.

Період окупації Херсона

Суспільне Херсон	Інформаційне агентство ІРС-ХЕРСОН
<ul style="list-style-type: none"> • Мова: українська. • Жанри: інтерв'ю, репортажі, статті, тощо. • Мета: інформувати населення Херсона про важливі події, сприяти протидії російській пропаганді, формувати позитивний імідж України. • Аудиторія: жителі Херсона та області, а також зацікавлені особи з інших регіонів України та світу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мова: українська, російська. • Жанри: інтерв'ю, репортажі, статті, тощо. • Мета: інформувати населення Херсона про важливі події, сприяти протидії російській пропаганді, формувати позитивний імідж України. • Аудиторія: жителі Херсона та області, а також зацікавлені особи з інших регіонів України та світу.

Під час окупації телерадіокомпанія «Суспільне Херсон» та інформаційне агентство «ІРС-ХЕРСОН» продовжували свою роботу в онлайн-форматі. Журналісти висвітлювали події про Херсон та Херсонську в умовах окупації. ЗМІ також розповідали про гуманітарну ситуацію в регіоні та активно протидіяли російській пропаганді. Телеканал «Херсон плюс» під час окупації припинив свою роботу в ефірі.

Війна мала значний вплив на розвиток місцевих медіа. Вона призвела до трансформації жанрових форм у херсонських ЗМІ. Формат новин у херсонських ЗМІ під час окупації став більш динамічним та оперативним. Журналісти прагнули оперативно інформувати про події в місті, тому часто використовували короткі новинні стрічки, прямі включення, фоторепортажі [99].

Через аналітичні матеріали журналісти прагнули надавати людям розуміння ситуації в місті, тому часто використовували експертні думки, інтерв'ю з місцевими жителями тощо. Під час окупації, у зв'язку зі зростанням

кількості важливих подій та потреби швидкого повідомлення про них, ЗМІ почали активно використовувати малі журналістські жанри, зокрема замітку, фото-, відеорепортажі [98; 96].

Журналісти прагнули надати людям розуміння ситуації в місті та протистояти російській пропаганді. Це обумовило використання аналітичних жанрів, інтерв'ю, фото-, відеорепортажів. З іншого боку спостерігаємо наявність коротких жанрових форм, що обумовлено значним обсягом актуальної інформації [97].

2.2. Місце воєнного репортажу в сучасних херсонських медіа

Під час окупації Херсона українські журналісти продовжували працювати, для того щоб інформувати людей про ситуацію в місті. Значного поширення набула така жанрова форма, як воєнний репортаж. Це вид журналістики, який документує війну та її наслідки [28].

Зразки воєнного репортажу віднаходимо у таких аналізованих ресурсах, як «Суспільне Херсон», «ІРС-ХЕРСОН», наприклад:

- «На Херсонщині окупанти обстріляли житлові квартали: є загиблі та поранені»[62]. (29 березня 2024 р.). Описується обстріл житлових кварталів у Херсоні російськими окупантами, внаслідок якого загинули та постраждали люди. У репортажі представлені свідчення очевидців, кадри руйнувань та коментарі рятувальників.

- «Херсонські десантники показали, як б'ють окупантів на Півдні»[83] (22 березня 2024 р.). Зображена героїчна робота українських десантників на південному фронті. У ньому представлені кадри бойових дій, а також інтерв'ю з українськими військовими.

- «Евакуація з Херсона: люди ризикують життям, щоб виїхати з міста»[61] (15 березня 2024 р.). Розповідається про евакуацію людей з Херсона, яка відбувається під постійними обстрілами з боку російських окупантів.

- «У Херсоні окупанти викрали активістку та волонтерку Тетяну Печерську»[64] (31 березня 2024 р.). Повідомляється про викрадення російськими окупантами активістки та волонтерки Тетяни Печерської.

- «У Херсонській області російські окупанти обстріляли школу: є загиблі»[65] (24 березня 2024 р.). Описано наслідки обстрілу російськими окупантами школи в Херсонській області, внаслідок якого загинули люди. Тут показано кадри руйнувань та коментарі рятувальників.

- «Жителі Херсонщини виходять на мітинги проти окупантів»[36] (17 березня 2024 р.). Цей репортаж розповідає про мітинги проти російських окупантів, які відбуваються в Херсонській області. У цій роботі продемонстровано кадри мітингів, а також інтерв'ю з учасниками.

Військовий репортаж є інструментом для детального аналізу військових конфліктів. Він забезпечує всебічне висвітлення причин та наслідків війни, дає змогу побачити наочно, які саме зміни відбуваються в житті людей та міста під час війни.

2.3. Тематика та проблематика ЗМІ Херсонщини у довоєнний, окупаційний, постокупаційний періоди

Довоєнний період Херсонщини визначався особливим соціальним, економічним та політичним контекстом, що підтверджується тематичною різноманітністю у медійному просторі регіону. Аналіз тематичного спектру херсонських ЗМІ довоєнного періоду краще зрозуміти динаміку та розвиток медійної сфери регіону звагалом.

У довоєнний період ЗМІ Херсонщини охоплювали різноманітні аспекти громадського життя, описуючи економічний розвиток, соціальні зміни, культурні події та політичний ландшафт. Регіональні газети, телеканали та радіостанції відігравали роль не лише інформаційних посередників, але й каталізаторів розвитку громад.

Довоєнний період

Медіа	Тематика	Приклади
Суспільне Херсон	Економічний розвиток	«Херсонський порт поновив роботу після деокупації: перше судно зайшло» [82]
	Соціальні зміни	«У Херсоні відкрили перший після деокупації центр для дітей з інвалідністю» [66]
	Культурні події	«У Херсоні відбувся перший після деокупації концерт» [67]
	Політичний ландшафт	«Херсонська область готується до виборів до місцевих рад» [81]
Інформаційне агентство ІРС-ХЕРСОН	Економічний розвиток	«В Херсонській області відновили роботу понад 1000 підприємств» [8]
	Соціальні зміни	«У Херсоні відкрили новий центр психологічної допомоги» [68]
	Культурні події	«У Херсоні відбувся фестиваль української пісні» [69]
	Політичний ландшафт	«Херсонська область готується до повернення під повний контроль України» [80]
Телеканал «ХЕРСОН ПЛЮС»	Економічний розвиток	В ефірі телеканалу «Херсон Плюс» обговорюють шляхи відновлення економіки регіону [11]

	Соціальні зміни	Телеканал «Херсон Плюс» присвячує багато уваги питанням соціальної підтримки постраждалих від війни» [63]
	Культурні події	Телеканал «Херсон Плюс» транслює концерти, фестивалі та інші культурні заходи [35]
	Політичний ландшафт	Телеканал «Херсон Плюс» висвітлює політичні події в області та країні[75]

Як бачимо, тематичний спектр ЗМІ того часу відображав різноманіття інтересів громадян та враховував особливості регіональної ідентичності. Місцеві події, економічна діяльність, культурні ініціативи та спортивні досягнення були на передньому плані у медійних матеріалах. Журналісти активно вивчали та аналізували питання, що стосувалися розвитку місцевого господарства, освіти, охорони здоров'я та інших сфер громадського життя.

Період окупації Херсона

Медіа	Тематика	Приклади
Суспільне Херсон	Вторгнення окупантів	Двадцять другий день вторгнення РФ: ситуація на Херсонщині[21]
	Військові дії	"Вони, як німі, їхали й направляли свою зброю на нас". Жителька Берислава про першу зустріч із військовими РФ [10]

	Колаборанти	Видавала "адресні довідки" та сприяла паспортизації. Херсонка отримала підозру у колабораціонізмі [11]
Інформаційне агентство ІРС-ХЕРСОН	Вторгнення окупантів	Військові адміністрації, поліцейські та СБУ вже в Херсоні[9]
	Військові прогнози	За прикладом Криму: генічан хочуть замінити на росіян?[32]
Телеканал «ХЕРСОН ПЛЮС»	Волонтерство	Проект «Волонтерство в окупації» розширює географію[52]
	Євакуюція	Євакуюція з Херсонщини історичними стежками[87]
	Військові дії	Розстріляли машину “швидкої” за кілька кілометрів від Херсона[53]

Як видно з таблиці, всі три ЗМІ продовжували працювати під час окупації Херсона та грали важливу роль в інформаційному просторі регіона. Медіа висвітлювали злочини окупантів, розповідали історії героїзму та стійкості людей, закликали до допомоги та підтримки з боку світової спільноти. Діяльність цих ЗМІ стала важливим чинником опору російській окупації та збереження української ідентичності в Херсонській області.

Післяокупаційний період Херсона

Медіа	Тематика	Приклади
Суспільне Херсон	Колаборанти	Депутата райради Херсонської області засудили до 10 років за колабораціонізм[20]
	Повернення додому	На підконтрольну Україні територію повернули ще трьох дітей з окупованої Херсонщини[42]
Інформаційне агентство ІРС-ХЕРСОН	Визволення	ЗСУ увійшли в Херсон. Місцеві жителі вийшли на вулиці вітати захисників[31]
	Наслідки	Антонівський міст у Херсоні зруйновано[3]
	Деокупація	Як живе деокупований Херсон?[99]
Телеканал «ХЕРСОН ПЛЮС»	Повернення додому	ПОТЯГ ДО ПЕРЕМОГИ прибув до звільненого Херсона[51]
	Волонтерство	Поштарка, яка стала волонтером![50]
	Полон	«Я думав, що помру від катувань, тож прощався з родиною». Історія полоненого з Херсонщини Сергія Шаповалова[100]

	Укриття	Результати перших аудитів. Встановлення укриттів у Херсоні не за мільйон![54]
--	---------	---

Після звільнення Херсона журналісти «Суспільне Херсон», «ІРС-ХЕРСОН» та «Херсон Плюс» розповідають про відновлення міста та області, гуманітарну ситуацію в регіоні та протидії російській пропаганді.

Довоєнний період у медійному просторі Херсонщини був періодом великої тематичної різноманітності, де ЗМІ активно взаємодіяли з громадськістю, висвітлюючи широкий спектр питань і подій. Початок окупації на Херсонщині відзначався кардинальними змінами у політичному та соціальному контексті, що вплинули на медійний ландшафт регіону. Окрім того, обмеження свободи слова та цензура стали серйозними викликами для журналістів та ЗМІ.

ВИСНОВКИ

У дослідженні було проаналізовано основні праці комунікативістів, присвячені розвитку херсонських медіа, зокрема Наталія Мельник, Олександр Савчук, Олена Голуб у своїх наукових доробках відслідити зміни в роботі журналістів у воєнний час, описали особливості діяльності медійників в умовах війни. Крім того Девід Рендалл, Джоанна Мак та Крістофер Малларк описали вплив російської окупації на медіа, шляхи поширення дезінформації.

В умовах військового конфлікту херсонські медіа стали головними джерелом правдивих новин, оминаючи жорстку цензуру та погрози. Їх ключова роль полягає у висвітленні злочинів окупантів, порушень прав людини, перебігу подій на фронті, боротьбі з дезінформацією. Саме ЗМІ взяли на себе функцію зміцнення суспільної свідомості, змальовуючи образ ворога, документуючи перебіг воєнних дій. Журналісти стали основними борцями з фейками, запобігаючи паніці та виконуючи просвітницьку функцію у царині соціальної комунікації.

Попри швидке захоплення Херсона та стрімко встановлений контроль над ЗМІ російськими військами, журналісти продовжували інформувати місто про важливі новини. Через те, що окупанти встановили програми та блокатори сигналу з метою перешкодити доступу до іноземних та українських медіа, сторивши купол з дезінформації, робота херсонських ЗМІ набула надзвичайного значення. Працюючи в умовах окупації, місцеві медіа продовжували публікувати новини задля надання громадстві об'єктивної інформації про події в Херсоні та області. Після деокупації журналісти продовжили працювати на межі воєнного зіткнення, висвітлюючи життя прифронтового обласного центру.

У зв'язку з вторгненням російських військ тематичне наповнення та жанрова палітра зазнали істотних змін, ключовими стали теми, що пов'язані з окупацією, новинами з фронту, порушенням прав людини, гуманітарною ситуацією тощо. Не дивлячись на те, що в період окупації в місті була жорстка цензура, обмеження свободи слова, українські ЗМІ змогли в екстремальних

умовах переформатувати як канали поширення інформації, так і контент. Використання коротких жанрових форм дало змогу оперативно інформувати населення про критичні події, небезпеку, роботу інфраструктури міста тощо. Аналітичні матеріали стали невід'ємною частиною новин, завдяки експертним думкам та інформації від очевидців, що уможливили всебічно проаналізувати хід військових дій. Інтерв'ю, воєнні репортажі, фото-, відеорепортажі стали невід'ємною частиною контенту аналізованих медійних ресурсів, зокрема телерадіокомпанії «Суспільне Херсон», інформаційного агентства «ІРС-ХЕРСОН», телеканалу «Херсон Плюс».

Саме воєнний репортаж став ключовим способом передачі інформації, що уможливив якісно та глибоко подати новини з фронту, використання цієї жанрової форми також дозволило демонструвати наслідки воєнних злочинів.

Отже, не зважаючи на складні воєнно-політичні трансформації, ЗМІ Херсонщини продовжили виконувати свої головні обов'язки, інформуючи українську та світову громадськість про війну на півдні України та окупацію. Ця складна та небезпечна робота продовжується і сьогодні, журналісти, ризикуючи власним життям, висвітлюють актуальні події та фіксують воєнні злочини російської армії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз інтерв'ювання жертв та потерпілих. URL: <https://rorypecktrust.org/freelanceresources/ukr-interviewing->__ (дата звернення: 12.03.2024).
2. Андрухович Ю. «Мова війни». URL: <https://pen.org.ua/mova-vijni> (дата звернення: 12.03.2024).
3. Антонівський міст у Херсоні зруйновано. URL: <https://ipc.org.ua/uk/2022/11/antonivskyj-mist-u-hersoni-zrujnovano/>
4. Біклер К., Борден А., Чазан Ю., Девіс А., Джукс С., Маклеод Дж., Штролейн А., Салліван С., Вулті Дж., Вест Дж. Звітування заради змін: Посібник для місцевих журналістів у кризових районах. – Інститут звітності про війну та мир, Вашингтон, 2004. 267 с.
5. Бронік, совість і легкі гроші. Хто такі фіксери і як вони допомагають на війні. URL: <https://grnt.media/special-project/hto-taki-fiksery-i-yak-vony-dopomagayutna-vijni/> (дата звернення: 12.03.2024)
6. В Херсоні окупанти обстріляли житловий район: є постраждалі. URL: <https://suspilne.media/kherson/705520-armia-rf-atakuvala-seredmista-hersona-ylucila-u-budinok/>
7. Війна «гібридна». — в кн.: Політологічний енциклопедичний словник (уклад.: Л. Герасіна, В. Погрібна та ін.; за ред. проф. М. П. Требіна) — Харків: вид-во «Право», 2015. 816 с.
8. В Херсонській області відновили роботу 1000 підприємств. URL: <https://content.govdelivery.com/accounts/USIRS/bulletins/1e89527>
9. Військові адміністрації, поліцейські та СБУ вже в Херсоні. URL: <https://ipc.org.ua/uk/2022/11/vijskovi-administratsiyi-politsejski-ta-sbu-vzhe-v-hersoni/>
10. "Вони, як німі, їхали й направляли свою зброю на нас". Жителька Берислава про першу зустріч із військовими РФВ Херсонській області відновили роботу понад 1000 підприємств. URL:

<https://suspilne.media/kherson/687974-voni-ak-nimi-ihali-j-napravljali-svou-zbrou-na-nas-zitelka-berislava-pro-persu-zustric-iz-vijskovimi-rf/>

11. Видавала "адресні довідки" та сприяла паспортизації. Херсонка отримала підозру у колабораціонізмі. URL: <https://suspilne.media/kherson/688684-vidavala-adresni-dovidki-ta-spriala-pasportizacii-hersonka-otrimala-pidozru-u-kolaboracionizmi/>

12. В Херсонській області відновили роботу понад 1000 підприємств. URL: <https://content.govdelivery.com/accounts/USIRS/bulletins/1e89527>

13. Голуб.О. "Інформаційний простір Херсонщини в умовах тимчасової окупації: виклики та перспективи". URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3711493-na-zvilnenij-teritorii-hersonsini-proveli-doslidzenna-transformacia-gromad-v-umovah-okupacii.html> (дата звернення: 12.03.2024).

14. ПРО ЩО ПИСАЛИ МІСЦЕВІ МЕДІА ПІД ЧАС ЗВІЛЬНЕННЯ ХЕРСОНА. URL: <https://imi.org.ua/blogs/pro-shho-pysaly-mistsevi-media-pid-chas-zvilnennya-hersona-i49563>

15. Де дивитись національний телемарафон єдиних новин #UАразом українською, англійською, російською. URL: <https://mkip.gov.ua/news/6951.html> (дата звернення: 12.03.2024).

16. Девід Рендалл, Джемма Крю. Універсальний журналіст, 2020. 6-е видання, С. 41-57.

17. Демченко В. Медіа Херсонщини під час російської окупації: виклики та стійкість. URL: <https://grivna.ua/publikatsii/informaciyna-okupaciya-hersona:-nashi-media-trimalisya-skilki-mogli> (дата звернення: 12.03.2024).

18. Джоанна Мак, Сьюзан Еберляйн. Журналістика і травма. Табу подолане? URL: <https://de.ejo-online.eu/ausbildung/trauma-ist-kein-tabu-mehr> (дата звернення: 12.03.2024).

19. Дмитрук Н. "Журналістика в умовах війни: український досвід". URL: <https://detector.media/infospace/article/215507/2023-08-14-zhurnalistska-etyka-pid-chas-viyny-yak-pokazaty-realist-u-ramkakh-standartiv/> (дата звернення: 12.03.2024).

20. Депутата райради Херсонської області засудили до 10 років за колабораціонізм. URL: <https://suspilne.media/kherson/617809-deputata-rajradi-hersonskoi-oblasti-zasudili-do-10-rokiv-za-kolaboracionizm/>
21. Двадцять другий день вторгнення РФ: ситуація на Херсонщині. ТЕКСТОВА ТРАНСЛЯЦІЯ. URL: <https://suspilne.media/kherson/218406-dvadcatij-drugij-den-vtorgnenna-rf-situacia-na-hersonsini-tekstova-translacia/>
23. Єдиний новинний марафон в Україні URL: <https://www.prensario.net/37342-United-news-marathon-in-Ukraine.note.aspx> (дата звернення: 12.03.2024).
24. Єрмоленко В. "Війна та медіа: український досвід". URL: <https://detector.media/infospace/article/206599/2023-01-02-rik-ukrainy-yak-my-vygraval-y-velyku-mediynu-viynu-2022-roku/> (дата звернення: 12.03.2024).
25. Журналіст і травма: як діяти. Поради виконавчого директора Дартівського центру журналістики і травми Брюса Шапіро. URL: <https://ms.detector.media/how-to/post/12070/2014-12-10-zhurnalist-i-trav> mayak-diyati/ (дата звернення: 12.03.2024).
26. Жителі Херсонщини виходять на мітинги проти окупантів. URL: https://hub.rcsr.org.ua/en_US/
27. Журналісти в зоні АТО. Практичний poradnik. URL: <https://ms.detector.media/how-to/post/11543/2014-08-08-zhurnalisty-v-zoni-atopraktychnyy-poradnyk/> (дата звернення: 12.03.2024).
28. Журналісти на війні: нові виклики. URL: <https://medialab.online/news/vijnanovi-vyklyky> (дата звернення: 12.03.2024).
29. Забужко О. "Пам'ятати. Про що говорити, коли мова йде про війну". URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2023/01/22/7385548/> (дата звернення: 12.03.2024).
30. Збройні Сили України проводять акредитацію ЗМІ для висвітлення воєнних злочинів росії. URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2022/03/04/zbrojni-siliukraini-provodyat-akreditaciyu-zmi-dlya-visvitlennya-voennih-zlochyniv-rosii> (дата звернення: 12.03.2024).

31. ЗСУ увійшли в Херсон. Місцеві жителі вийшли на вулиці вітати Захисників. URL: <https://ipc.org.ua/uk/2022/11/zsu-uvijshly-v-herson-mistsevi-zhyteli-vyjshly-na-vulytsi-vitaty-zahysnykiv/>
32. За прикладом Криму: генічан хочуть замінити на росіян? URL: <https://ipc.org.ua/uk/2022/12/za-prykladom-krymu-genichan-hochut-zaminyty-na-rosiyan/>
33. Іноземні журналісти в Україні або нічого не знають про національний телемарафон, або не використовують його як джерело інформації в професійних цілях – опитування. URL: <https://en.interfax.com.ua/news/general/884060.html> (дата звернення: 12.03.2024).
34. Інтерв'ювання жертв та потерпілих. Rory Peck Trust. URL: <https://rorypecktrust.org/freelance-resources/ukr-interviewing-victims/> (дата звернення: 12.03.2024).
35. Культурний променад. URL: <https://kherson.tv/category/promenad/>
36. Кирієнко О. Ю. Цензура в Україні — Енциклопедія історії України : у 10 т. редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наукова думка, 2013. 805 с.
37. Коли в об'єктиві – катастрофа. Єфрем Лукацький: Це дуже страшна річ – інформаційна війна. URL: https://galychyna.if.ua/analytic/_trashed-9/71 (дата звернення: 12.03.2024).
38. Кравчук С. Особливості роботи тележурналіста при висвітленні екстремальних ситуацій (на прикладі інформаційної агенції Reuters). – Київ, 2007. 43 с.
39. Лівійська пастка для журналістів. Частина перша. URL: <https://stv.detector.media/inshe/read/1414/2011-05-19-liviyska-pastka-dlyazhurnalistiv-chastyna-persha/> (дата звернення: 12.03.2024).
40. Медіаекономіка в час війни – як редакції працюють зараз, і чого чекати в майбутньому URL: <https://souspilnist.org/blog/news/mediaekonomika-v-chasviini-yak-redak/> (дата звернення: 12.03.2024).

41. Міноборони акредитувало в зону бойових дій понад 8,7 тисячі медійників. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3490985-minoboroniakredituvalo-v-zonu-bojovih-dij-ponad-87-tisaci-medijnikiv.html> (дата звернення: 12.03.2024).
42. На підконтрольну Україні територію повернули ще трьох дітей з окупованої Херсонщини. URL: <https://suspilne.media/kherson/595741-na-pidkontrolnu-ukraini-teritoriu-povernuli-se-troh-ditej-z-okupovanoi-hersonsini/>
43. Організований репортаж; Подійний репортаж; Радіорепортаж; Репортаж. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. 365 с.
44. Особливості роботи українських журналістів у зоні воєнного конфлікту Олександр Войтка 2019 С. 51-82. URL: <https://msj.ukma.edu.ua/images/uploads/textblog/voytko-diploma-2009.pdf> (дата звернення: 12.03.2024).
45. Особливості розслідувальної журналістики в умовах російсько-української війни. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/bitstream/NAU/56970/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%20%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%BE.pdf> (дата звернення: 12.03.2024).
46. Очі війни URL: <https://theukrainians.org/ochi-vijny/72>
47. Перша в Україні газета — «Kurier Lwowski». URL: <https://cityadm.lviv.ua/portal/history-of-lviv/for-the-first-time-in-lviv/5259-persha-ukraini-hazeta-kurier-lwowski> (дата звернення: 12.03.2024).
48. Поради для журналістів у час війни. URL: <https://filter.mkip.gov.ua/wpcontent/uploads/2022/04/porady-dlya-zhurnalistiv-u-chas-vijny.pdf> (дата звернення: 12.03.2024).
49. Порядок акредитації Accreditation process. URL: https://kyivcity.gov.ua/dlya_zmi/poryadok_akreditatsi/ (дата звернення: 12.03.2024).
50. Поштарка, яка стала волонтером! URL: <https://khersonstv.com/poshtarka-iaak-stala-volonterom/>

51. ПОТЯГ ДО ПЕРЕМОГИ прибув до звільненого Херсона. URL: <https://kherson.tv.com/potiah-do-peremohy-prybuy-do-zvilnenoho-khersona/>
52. Проект «Волонтерство в окупації» розширює географію. URL: <https://kherson.tv.com/proiekt-volonterstvo-v-okupatsii-rozshyriuie-heohrafiu/>
53. Розстріляли машину “швидкої” за кілька кілометрів від Херсона. URL: <https://kherson.tv.com/rozstrilialy-mashynu-shvydkoi-za-kilka-kilometriv-vid-khersona/>
54. Результати перших аудитів. Встановлення укриттів у Херсоні не за мільйон! URL: <https://kherson.tv.com/rezultaty-pershykh-audytiv-vstanovlennia-ukryttiv-u-khersoni-ne-za-miljon/>
55. Семенченко М. Психологія інтерв'ю: як розмовляти з людьми, що пережили травму [с.89-95] Як викладати журналістику конфлікту. Посібник для викладачів факультетів журналістики/Заг. ред. Дуцик Д.Р., – К.: ГО «Український інститут медіа та комунікації», 2019 URL: <https://www.slideshare.net/UMCII8/conflict-journalism-a4l-small/UMCII8/conflict-journalism-a4l-small> (дата звернення: 12.03.2024).
56. Скорик М. Прес-конференція 1 листопада 2007 року голови Київської незалежної медіапрофспілки URL: <http://humanrights.unian.net/ukr/detail/186092> (дата звернення: 12.03.2024).
57. Славінська І. "Медіа та війна: український контекст". URL: <https://detector.media/infospace/article/206599/2023-01-02-rik-ukrainy-yak-my-vygraval-y-velyku-mediynu-viynu-2022-roku/> (дата звернення: 12.03.2024).
58. Стуканов С. "Вплив війни на українські медіа: трансформації та перспективи". URL: <https://interfax.com.ua/news/blog/914975.html> (дата звернення: 12.03.2024).
59. Тенденція українців до потенційно небезпечних новин у Telegram. URL: <https://internews.in.ua/news/ukrainians-trend-toward-news-on-telegram-potentially-dangerous> (дата звернення: 12.03.2024).

60. У середу всі телеканали України покажуть телемарафон на тему єднання – Ткаченка. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2022/02/15/7324094> (дата звернення: 12.03.2024).
61. Евакуація з Херсона: люди ризикують життям, щоб виїхати з міста. URL: <https://suspilne.media/357492-protagom-grudna-z-hersona-evakuovali-sist-z-polovinou-tisac-ludej-mva/>
62. На Херсонщині окупанти обстріляли житлові квартали: є загиблі та поранені. URL: <https://ks.suspilne.media/>
63. Херсонці вчаться рятувати життя. URL: <https://kherson.tv/khersonsi-vchatsia-riatuvaty-zhyttia/>
64. У Херсоні окупанти викрали активістку та волонтерку Тетяну Печерську. URL: https://hub.rcsr.org.ua/en_US/
65. У Херсонській області російські окупанти обстріляли школу: є загиблі. URL: https://hub.rcsr.org.ua/en_US/
66. У Херсоні відкрили перший після деокупації центр для дітей з інвалідністю. URL: <https://suspilne.media/kherson/370354-majze-1800-obstriliv-rf-za-ponad-dva-misaci-deokupacii-hersona/>
67. У Херсоні відбувся перший після деокупації концерт. URL: <https://suspilne.media/kherson/370354-majze-1800-obstriliv-rf-za-ponad-dva-misaci-deokupacii-hersona/>
68. У Херсоні відкрили новий центр психологічної допомоги. URL: <https://intent.press/news/society/2024/za-dopomogyu-usaid-hersonska-gromada-otrimala-vazhku-tehniku/>
69. У Херсоні відбувся фестиваль української пісні. URL: <https://suspilne.media/amp/kherson/154027-na-hersonsini-vidbudetsa-ii-miznarodnij-onlajn-festival-uves-svit-ukraina/>
70. Хроніка українсько-російської війни онлайн. URL: <https://fakty.ua/397779-hronika-ukrainsko-rossijskoj-vojny-onlajn> (дата звернення: 12.03.2024).
80. Херсонська область готується до повернення під повний контроль України. URL: <https://kherson.tax.gov.ua/kampaniya/zovnishne-informuvannya>

81. Херсонська область готується до виборів до місцевих рад. URL: <https://suspilne.media/kherson/tag/vibori/>
82. Херсонський порт поновив роботу після деокупації: перше судно зайшло. URL: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/rosiyske-sudno-zablokuvali-v-hersonskomu-portu-286020.html>
83. Херсонські десантники показали, як б'ють окупантів на Півдні. URL: <https://ks.suspilne.media/>
84. Череп Т. "Пропаганда в українських медіа під час війни: ризики та протидія". URL: <https://detector.media/community/article/198922/2022-05-04-sogodni-ukrainska-propaganda-efektyvnisha-za-rosiysku-mediaeksperty-pro-nyvpravdanyu-optymizm-i-propagandu-pid-chas-viyny-chastyna-druga/> (дата звернення: 12.03.2024).
85. Чому Україна програє в інформаційній війні? URL: https://lb.ua/blog/dmytro_lubinets/481897_chomu_ukraina_prograe_informatsiy_niy.html (дата звернення: 12.03.2024).
86. Чотири покоління української журналістики. URL: <https://project.liga.net/projects/LMF/> (дата звернення: 12.03.2024).
87. Евакуація з Херсонщини історичними стежками. URL: <https://khersonstv.com/evakuatsiia-z-khersonshchyny-istorychnymy-stezhkamy/>
88. Шевченко Т. "Дезінформація та фейки під час війни: як протистояти". URL: <https://suspilne.media/culture/636550-pro-so-cogo-roku-brehala-rosia-fejki-dezinformacia-ta-vkidi-pro-rosijsko-ukrainsku-vijnu-i-ak-im-protidiati/> (дата звернення: 12.03.2024).
89. Як журналістам працювати на війні. 15 порад про підготовку, поведінку, комунікацію та блокпости. URL: <https://detector.media/community/article/198566/2022-04-24-yak-zhurnalistampratsyuvaty-na-viyni-15-porad-pro-pidgotovku-povedinku-komunikatsiyu-tablokposty> (дата звернення: 12.03.2024).

90. Як інтернет змінив медіа в Україні. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/publications/jakinternet-zminiv-media-v-ukrajini-934104.html> (дата звернення: 12.03.2024).
91. Як медіа прифронтових областей виживали і розвивалися у рік великої війни. URL: <https://detector.media/community/article/207685/2023-02-04-yak-mediapryfrontovykh-oblastey-vyzhyvaly-i-rozvyvalysya-u-rik-velykoi-viyny/> 74 (дата звернення: 12.03.2024).
92. Як регіональним медіа виживати під час війни: моделі успішного залучення коштів. ТРК МАРТ. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=HSGMsAmsgeE> (дата звернення: 12.03.2024).
93. ЯК РОЗПОЧАВСЯ 2023 РІК ДЛЯ ЗМІ. URL: <https://imi.org.ua/blogs/yak-rozpochavsya-2023-rik-dlya-mykolayivskyh-zmii50606> (дата звернення: 12.03.2024).
94. Як у Чаплинці чиновниця отримала задарма та намагається приватизувати службову квартиру. URL: <https://kherson.tv.com/iak-u-chaplyntsi-chynovnytsia-otrymala-zadarma-ta-namahaietsia-pryvatyzuvaty-sluzhbovu-kvartyru/>
95. Як цивільним журналістам вижити на війні. URL: <https://armyinform.com.ua/2022/10/09/yak-cyvilnym-zhurnalistam-vyzhyty-navijni/> (дата звернення: 12.03.2024).
96. Яка різниця між репортером і журналістом. URL: <https://pediaa.com/what-is-the-difference-between-reporter-and-journalist/> (дата звернення: 12.03.2024).
97. Як змінилося життя людей у Херсоні під час окупації?. URL: <https://suspilne.media/kherson/343890-u-timcasovo-okupovanomu-geniceskomu-rajoni-na-hersonsini-okupanti-provodat-obsuki-zastupnik-golovi-oblradi/>
98. Як люди виживають в окупації: відеорепортаж. URL: <https://suspilne.media/kherson/343890-u-timcasovo-okupovanomu-geniceskomu-rajoni-na-hersonsini-okupanti-provodat-obsuki-zastupnik-golovi-oblradi/>

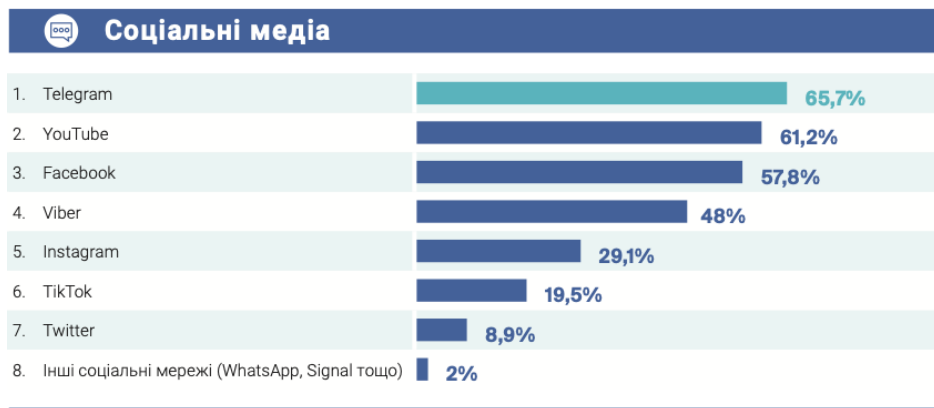
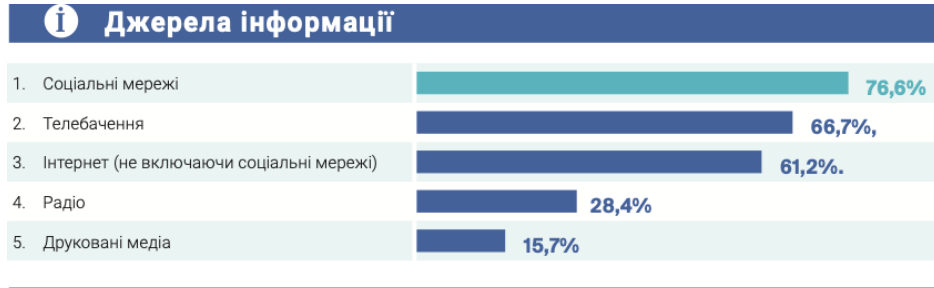
99. Як живе деокупований Херсон? URL: <https://ipc.org.ua/uk/2022/11/1yak-zhyve-deokupovanyj-herson/>

100. «Я думав, що помру від катувань, тож прощався з родиною». Історія полоненого з Херсонщини Сергія Шаповалова. URL: <https://kherson.tv.com/ia-dumav-shcho-pomru-vid-katuvan-tozh-proshchavsia-z-rodynoiu-istoriia-poloneno-ho-z-khersonshchyny-serhiia-shapovalova/>

ДОДАТКИ

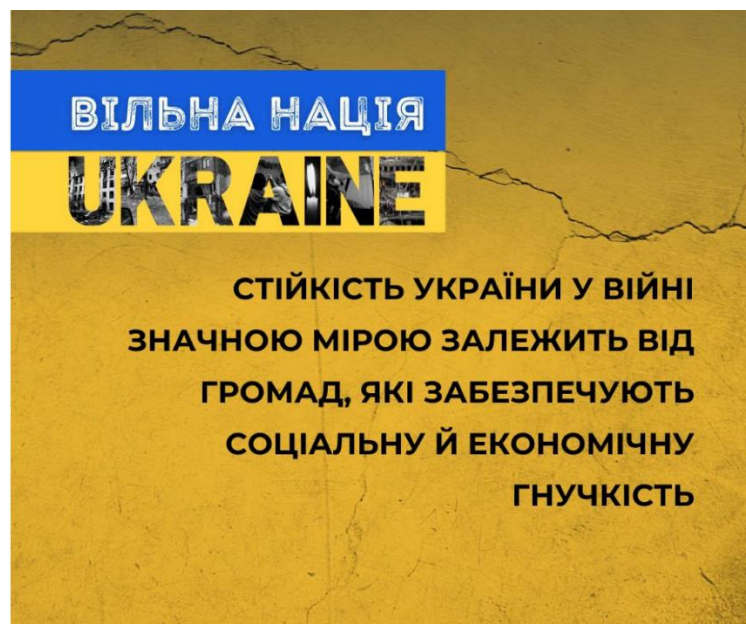
Додаток А

Найпопулярніші джерела інформації

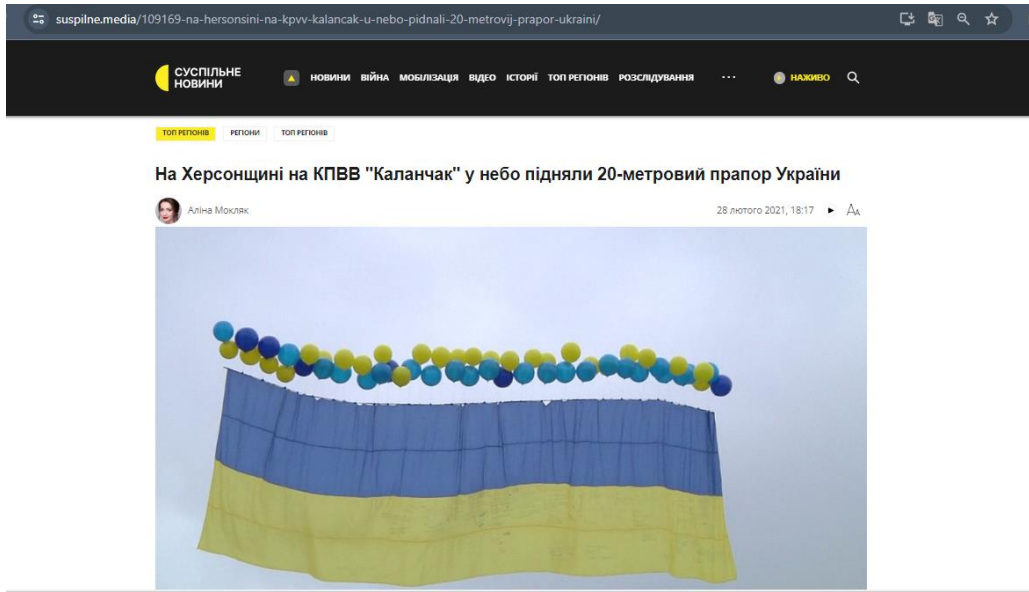

Додаток Б

Приклад закликів під час деокупації Херсону

Приклад новин «Суспільне Херсон» до окупації

Приклад новин «ІРС-ХЕРСОН» під час окупації

Депутата Херсонської обласної ради Сергія Максименка звільнили з полону

22 лютого 2022, 10:06

Фото: сторія Дмитро в мережі.

Видання "Трудова слава" на своїй сторії у Facebook повідомило, що Сергія Максименка, депутата Херсонської обласної ради, а також керівника товариства "Світланок", звільнили з полону російських окупантів.

"Дуже радіємо і дякуємо новинам!"

Після місяця перебування в полоні у російській окупації Сергія Максименка, заслуженого працівника олімпійського господарства України Сергія Івановича Максименка, Світланки він увів на роботу, хоча багато досвідчених працівників звільнили. Звільнення в полоні Сергія Івановича відав громадян, який він повинен допомогти в перші дні війни. Він - важкий стійкості та мужності. Бажаємо йому і всій його родині міцного здоров'я, миру, довголіття! - Дякуємо за повідомлення владі. Раніше повідомлялось, що голова Новоатроїцької ТГ продовжує працювати на українським висхідствієм полоні окупації. ТГТН депутат звільнення в полоні, Сергія Максименка, Херсонська обласна рада

ПО ТЕМІ

20 лютого 2022

СБУ повідомила про підозру депутату держдуми та Топільниці, які вивозили дітей з України до РФ

11 січня 2022

Підприємця із записом на сайті Із Скадовська Сергія Кляцького суд визнав винним у колабораціонізмі

21 лютого 2022

Депутат Херсонської обласної Валерій Салтиков отримав паспорт РФ і зареєстрував свій бізнес російських окупантів

22 лютого 2022

Юрію Ковальову, депутату Херсонської обласної, повідомлено про підозру

13 лютого 2022

Сергій Черевко, депутат райради Херсона, заочно отримав підозру в колабораціонізмі

20 лютого 2022

Депутату Новоатроїцької селищної ради від «ОПЗЖ» повідомлено про підозру в державній зраді